

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2020/0624

Saken gjelder krav fremsatt 3. august 2020 av stiftelsen Kompetansesenter for Brukererfaring og Tjenesteutvikling – KBT om dekning av sakskostnader etter bestemmelsen i lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36 om dekning av sakskostnader.

Kravet har sitt grunnlag i Stiftelsesklagenemndas vedtak 7. juli 2020 (saksnummer 2020/289) om opphevelse av deler av Stiftelsestilsynets vedtak av 7. november 2019. Spørsmålet i saken er om vilkårene for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 er oppfylt.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Etter forvaltningsloven § 36 tredje ledd avgjør Stiftelsesklagenemnda spørsmålet om en part skal få dekning for sakskostnader der Stiftelsesklagenemnda fatter endelig vedtak i klagesaken. Når Stiftelsestilsynet selv treffer nytt vedtak i klagesaken, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd, er det etter forvaltningsloven § 36 tredje ledd Stiftelsestilsynet som også avgjør spørsmålet om sakskostnader, men slik at Stiftelsestilsynets avgjørelse av spørsmålet kan påklages til Stiftelsesklagenemnda.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av saken deltok nemndas leder Gudmund Knudsen og medlemmene Kamilla Silseth og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

I vedtak av 7. november 2019 avsto Stiftelsestilsynet stiftelsens søknad om vedtektsendringer. De sentrale endringene gjaldt formålsparagrafen i vedtektene § 2 og bestemmelsen om valgkomiteens sammensetning i vedtektene § 5. I samme vedtak endret Stiftelsestilsynet av eget tiltak angivelsen av stiftelsens opprettere i Stiftelsesregisteret. Stiftelsestilsynets vedtak ble påklaget 18. november 2019. Stiftelsestilsynet traff 28. april 2020 nytt vedtak når det gjaldt søknaden om endring av formålsbestemmelsen, og godkjente denne. De to spørsmål som Stiftelsesklagenemnda dermed måtte ta stilling til som klageorgan var spørsmålet om endring av vedtektsbestemmelsen om valgkomiteens sammensetning og angivelsen av opprettere i Stiftelsesregisteret. Ved vedtak av 7. juli 2020 ga Stiftelsesklagenemnda stiftelsen medhold i den delen av vedtaket som gjaldt angivelse av oppretter i Stiftelsesregisteret, men opprettholdt Stiftelsestilsynets avslag på søknaden om endring av valgkomiteens sammensetning.

Stiftelsen fremmet krav om dekning av sakskostnader i e-post av 3. august 2020 til Stiftelsesklagenemnda. Etter forespørsel fra Klagenemndssekretariatet ettersendte stiftelsen ytterligere opplysninger om tidsbruk og arbeidets omfang. Nemnda har ved e-post 9. september 2020 fra stiftelsen mottatt en oversikt med en skjønnsmessig fordeling av de samlede advokatutgiftene på de tre enkeltspørsmålene klagen gjelder. Advokatkostnadene som gjelder endring av valgkomiteen og endring av oppretter er anslått til to tredeler av de samlede advokatutgiftene på 87 167,33 kroner, dvs. 58 167 kroner.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Nemndsmøte i saken ble avholdt som Teams-konferanse 18. september 2020.

3 Stiftelsesklagenemndas syn på saken

Forvaltningsloven § 36 første ledd gir hjemmel for dekning av nødvendige og vesentlige sakskostnader påløpt i forbindelse med selve klagebehandlingen. Bestemmelsen lyder:

"Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det".

Etter forvaltningsloven § 36 er det klageinstansen som behandler spørsmålet om dekning av sakskostnader med mindre underinstansen har truffet nytt vedtak i saken. Som nevnt ovenfor i punkt 2 har Stiftelsesklagenemnda bare behandlet to av de tre spørsmålene klagen gjaldt ettersom Stiftelsestilsynet selv traff nytt vedtak i den delen av saken som gjaldt endring av formålet. Spørsmålet om stiftelsen skal ha dekket den delen av sakskostnadene som gjelder dette spørsmålet hører under Stiftelsestilsynet, jf. forvaltningsloven § 36 tredje ledd. Som nevnt har stiftelsen selv skjønnsmessig anslått arbeidet med denne delen av klagen til en tredel av de samlede kostnadene. Stiftelsesklagenemnda legger til grunn at dette kravet må rettes til Stiftelsestilsynet.

Det Stiftelsesklagenemnda etter dette skal avgjøre er den delen av sakskostnadene som gjelder klagen over Stiftelsestilsynets vedtak om omregistrering av hvem som er oppretter i Stiftelsesregisteret og avslaget på endringen av vedtektsbestemmelsen om valgkomiteens sammensetning. I vedtak av 7. juli 2020 tok nemnda til følge den delen av klagen som gjaldt det første spørsmålet, men opprettholdt Stiftelsestilsynets vedtak i det andre.

I henhold til forvaltningspraksis, herunder SOM-2008-92, er det ikke et vilkår for å få dekket sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 at parten får fullt ut medhold. Dersom det gis delvis medhold kan dette imidlertid påvirke utmålingen av sakskostnadene.

Ettersom saken er endelig avgjort og vedtaket er endret til gunst for klager i ett av de to spørsmålene Stiftelsesklagenemnda fikk til behandling, mener nemnda at vedtaket er *"endret til gunst"* for stiftelsen slik at vilkåret for å tilkjenne dekning av sakskostnader i utgangspunktet er oppfylt.

Stiftelsen har fremsatt krav om dekning av medgått arbeidstid internt i stiftelsen og advokatutgifter. Stiftelsesklagenemnda behandler først spørsmålet om den delen av kravet som gjelder intern arbeidstid kan dekkes etter forvaltningsloven § 36. Det er fremsatt krav om dekning av medgått arbeidstid på 47 timer internt i stiftelsen med 20 680 kroner.

Spørsmålet om erstatning for eget arbeid i saken, alternativt tapt arbeidsinntekt, har vært vurdert av Justisdepartementets lovavdeling og av Sivilombudsmannen. I lovavdelingens uttalelse i JDLOV-2014-7205a er det klare utgangspunkt at eget arbeid i saken ikke dekkes. Lovavdelingen skriver blant annet:

"At det ikke ytes godtgjøring for eget arbeid er i litteraturen lagt til grunn av Frihagen, Forvaltningsloven bind II (2. utgave 1986) s. 808. Også i Woxholth, Forvaltningsloven med kommentarer (5. utg. 2011) s. 601 er dette lagt til grunn. Vi kjenner ikke til at noen i litteraturen har inntatt det motsatte standpunktet.

Det finnes lite rettspraksis om forståelsen av forvaltningsloven § 36 på dette punktet. Vi nevner at lagmannsrettens flertall i LB-2004-88387 bygde på at en part etter forvaltningsloven § 36 ikke har krav på dekning av godtgjørelse for eget arbeid med saken. Den konkrete saken gjaldt en juridisk person som krevde dekket utgifter til ansatte, men avgjørelsen bygde på det generelle synet at eget arbeid med saken ikke gir krav på dekning"

Stiftelsesklagenemnda legger dette til grunn slik at stiftelsens eget arbeid med saken ikke kan dekkes etter forvaltningsloven § 36. Arbeidstid i forbindelse med forvaltningen av stiftelsen, herunder søknad om vedtektsendring og påfølgende klagesak, er kostnader som er en del av forvaltningen av stiftelsen som ikke kan kreves dekket.

Stiftelsesklagenemnda går deretter over til å behandle spørsmålet om stiftelsens utgifter til advokatbistand kan dekkes etter forvaltningsloven § 36.

Det følger av lovens ordlyd at "*vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket*" kan kreves dekket. Det er ikke tvilsomt at advokatutgiftene i saken her i utgangspunktet må anses som "*vesentlige kostnader*". Spørsmålet blir om kostnadene var "*nødvendige*".

Ved spørsmålet om kostnadene var nødvendige for å få endret vedtaket utgjør det et viktig moment om det var forståelig at parten pådro seg de aktuelle kostnadene. I Ot. prp. nr. 3 (1976-1977) s. 101 står det at "*[S]ærlig viktig er det om det var forståelig at parten pådro seg utgifter, f. eks. ved å oppsøke advokat for å få endret vedtaket. Ved vurderingen spiller feilens art og sakens vanskegrad en vesentlig rolle.*"

Klagesaken gjaldt spørsmålet om vedtektsendring og hvem som var stiftelsens opprettere. Hovedtemaet i begge spørsmålene er av juridisk og bevismessig karakter slik at det er forståelig at stiftelsen benyttet advokat.

Videre må det tas stilling til hvorvidt advokatutgiftene som kreves dekket er rimelig sett i forhold til sakens omfang og vanskelighetsgrad.

Det fremgår av stiftelsens e-post av 3. august 2020 at det totalt har medgått 23,25 timers arbeid for advokaten til en timesats på 3 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. Stiftelsesklagenemnda har gjennomgått timelistene som viser at timene i hovedsak har medgått til møter med stiftelsen, utarbeidelse av klage og etterfølgende korrespondanse med Stiftelsestilsynet.

Det samlede timetallet kan virke noe høyt, men nemnda har likevel blitt stående ved at det samlet sett må ses på som «nødvendig». Nemnda legger da vekt på at Stiftelsestilsynet underveis i klagebehandlingen har endret på deler av premissene for klagen ved å behandle søknad om endring av formålsbestemmelsen separat. Videre legger nemnda vekt på at stiftelsen har hatt en betydelig korrespondanse med Stiftelsestilsynet i tilknytning til spørsmålet om hvem som er opprettere. Dette er et spørsmål som først ble aktuelt da Stiftelsestilsynet på eget initiativ traff vedtak om å endre opplysningene i Stiftelsesregisteret om hvem som var opprettere.

Stiftelsesklagenemnda har etter dette kommet til stiftelsen får dekket en tredel av de samlede advokatutgiftene, dvs. 29 084 kroner. Beløpet er basert på stiftelsens egne opplysninger om sine advokatutgifter i e-post 9. september 2020, men slik at stiftelsen bare får dekket den delen av kostnadene som gjelder det spørsmålet der stiftelsen vant fram med klagen. Nemnda

har skjønnsmessig satt dette til en tredel av de samlede advokatkostnadene. Når det gjelder spørsmålet om dekning av advokatkostnadene til den delen av klagen som ble avgjort av Stiftelsestilsynet, vises til det som er sagt over om dette.

4 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Stiftelsen Kompetansesenter for Brukererfaring og Tjenesteutvikling – KBT tilkjennes sakskostnader med 29 084 kroner inklusiv merverdiavgift.

Beløpet betales av staten v/Stiftelsestilsynet til stiftelsen Kompetansesenter for Brukererfaring og Tjenesteutvikling – KBT.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 22. september 2020

Gudmund Knudsen
Leder

Dokumentet er godkjent elektronisk